

Scouting groep St. Jan is een parochiële groep verbonden aan de parochie van St. Jan. Al voor de Tweede Wereldoorlog was een jeugdvereniging in Roosendaal actief. Het was geen verkennersgroep, want de parochiële jeugd werd toen opgevangen in de Jonge Wacht. Deze vereniging was sterk verbonden; één van de parochiegeestelijken had de supervisie en werd directeur genoemd. De dagelijkse leiding was in handen van de broeders van St. Louis. Het was daarom niet vreemd dat de Jonge Wachters hun hoofdkwartier hadden op de zolder van het klooster van de Broeders van St. Louis in de Vughtstraat. Het klooster is verdwenen en er staat nu het stadskantoor. Jonge Wachters hadden een uniform: zwarte manchesterbroek, groen hemd, groepsdas (per parochie een andere kleur), koorden en insignes. De afdeling bestond uit een aantal groepen (patrouilles), die werden aangeduid met heiligennamen zoals Aloysiusgroep, Don Boscogroep, Tarcisiusgroep, Stanislausgroep.

De eerste Jonge Wachter van de afdeling St. Jan is op 8 oktober 1933 geïnstalleerd. Vanaf januari 1938 was broeder Koska de hoofdleder, geassisteerd door br. Waltherus. De afdeling kwam een keer per week bij elkaar. Na de komst van br. Kosta gingen de activiteiten steeds meer de kant uit van Scouting. Br. Koska was tijdens zijn kweekschooltijd te Oudenbosch op het noviciaat jarenlang bij de verkenners geweest. De Jonge Wachters van de St. Jan gingen zich bezighouden met spoorzoeken, knopen leggen, morseseinen, het maken van gipsafdrukken, bosspelen, enz. Ook ging men op kamp o.a. in de barakken te Ossendrecht. Hiervoor kon worden gespaard op spaarkaarten.

Toen kwam de oorlog. In april 1941 moesten van de bezetters alle verenigingen worden opgeheven. Het katholieke jeugdwerk kon iets langer doorgaan dan de Scouting verenigingen, maar ook zij moesten op een gegeven moment stoppen. In het dagboek van de afdeling staat:

- *Vrijdag 18 juli 1941: De eerste berichten over de opheffing komen binnen.*
- *Zaterdag 19 juli 1941: De directeur bericht dat de Jonge Wacht definitief is verboden. De kroniekschrijver moet aldus zijn dagboek stoppen. Maar ze zullen ons niet krijgen. De geest onder de jongens is veel te katholiek. In vol vertrouwen in de goddelijke voorzienigheid bouwen we verder aan een schoon en mooi vaderland!*
- *Zondag 20 juli 1941: Laatste plechtige bijeenkomst van onze afdeling. De jongens worden niet losgelaten, maar de zaak wordt omgebouwd in Maria Congregatie.*

De Jonge Wacht ging ondergronds door als Maria Congregatie, nog later als werkgroep Katholieke Actie. Uiteraard nu zonder uniformen, maar als symbool van saamhorigheid droeg men een klein kruisje op de revers.

Roosendaal werd op 30 oktober 1944 bevrijd. Omdat br. Koska in de oorlog had doorgewerkt met deze jeugdafdeling, werd veertien dagen na de bevrijding – 14 november 1944 – de verkennersgroep St. Jan opgericht. Het hoofdkwartier bleef op de zolder van de St. Mariesschool in de Vughtstraat. De leiding van de eerste groep bestond uit aalmoezenier P. Matthee, groepsleider Frits Rozet, hopman Kostka en als assistent-leiders o.a. br. Waltherus,

Piet Bruijninx, Martin Roks, Cees de Nijs, Jan de Klerk en A. Vervaert. De eerste groepsdassen werden gemaakt van de oude overgordijnen van de pastorie. Ze waren aanvankelijk half geel, half groen; later de bekende groene das met de Franse lelie. De belangstelling voor het spel van verkennen was zo groot, dat weldra ook de St. Jan met een tweede groep moest beginnen. De oudere verkenners bleven onder de hoede van br. Kostka; de jongere kwamen onder leiding van Jacques (Boelie) van der Smissen, die zich, na zijn terugkeer uit Duitsland, reeds op 10 januari 1945 als leider had aangemeld.

Meer informatie

[Geschiedenis - Scouting St. Jan](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.